

Narodowiec

Quotidien démocratique pour la défense des intérêts sociaux et culturels de l'immigration polonaise

LENS (Pas-de-Calais) R. C.: Béthune 21251 Wydawca i założyciel: Michał KWIATKOWSKI Zakończony w r. 1909
F. Emile Zola, 101, Tel: 227 C. C.: Lille 19657 Directeur - Fondateur: Michał KWIATKOWSKI Fund. ch. Saboté Mal 1948 - Repara Dée. 1944 CENA PRYX 15 fr

Francja wobec decyzji w sprawie armii europejskiej z udziałem Niemiec a bez W. Brytanii

Obóz min. Plevena za ratyfikacją, radykalowie zaś za dodatkowymi gwarancjami Premier Antoni Pinay chce wysłuchać zastrzeżeń stronnictw

Adenauer zapowiada ratyfikację niemiecką na koniec listopada bież. roku

Trudne zagadnienie udziału niemieckiej w armii europejskiej, gorącym będzie w najbliższych tygodniach... Premier Pinay oświadczył w wywiadzie prasowym, że rząd zajął już stanowisko w tej sprawie...

„Francja ma tylko do wyboru albo armię niemiecką starego typu albo udział Niemiec w obronie zach. Europy” — oświadczył minister Pleven...

„Bezpieczeństwo Europy, a tym samym i Francji — powiedział — wymaga udziału Niemiec w wysiłku obronnym. Jest to niepokojące, ale nie da się tego uniknąć...”

W odpowiedzi na zastrzeżenia kongresu radykałów i przemówienia pp. Herrieta i Daadiera z Waszyngtonu i z Paryża oświadczone, że rewizja traktatu o armii europejskiej opóźniaby załatwienie zagadnienia w chwili, gdy czas nagli...

Rozprawy nad ratyfikacją w parlamencie francuskim odbędzie się zapewne dopiero po obradach parlamentu niemieckiego w Bonn.

Radykalowie i U.D.S.R. domagają się zabezpieczenia interesów Francji w armii europejskiej

Paryż. — Kongres radykałów w Bordeaux i U. D. S. R. w Clermont Ferrand, zakończyły się w niedzielę...

Na tle rasizmu rządu Malana w pol. Afryce 11 zabitych, 27 rannych w rozruchach ulicznych

Port-Elisabeth. — W porcie Elisabeth w pol. Afryce doszło w sobotę do demonstracji ulicznych w dzielnicy murzyńskiej...

10 osób aresztowano w Kairze pod zarzutem szpiegostwa

KAIR. — Policja egipska aresztowała w Kairze 10 osób pod zarzutem uprawiania szpiegostwa na rzecz Izraela.

Po 7 latach rozłąki 11-letnia Jugosłowianka powróciła do swoich rodziców

WIEDEŃ. — Staraniem Międzynarodowego Czerwonego Krzyża 11-letnia Jugosłowianka, Adelaid Stier przybyła do obozu St. Martins w Włach pod Wiedniem...

Porwał 3-miesięczną dziewczynkę i ukrył ją w transformatorze elektrycznym

GENEWA. — W nocy z czwartku na piątek w ub. tygodniu elektrotechnik genewski, René Guadagnini, lat 20 zakradł się do mieszkania profesora Alda Ravioli i wykradł...

Wrogię stanowisko części ludności Lurs do Pawła Mailliet

Arestowanie Gustawa Dominici wywołało poruszenie wśród ludności Lurs. Mówi się, jakoby tem tego aresztowania były różnice polityczne...

Wrogię stanowisko części ludności Lurs do Pawła Mailliet (cont.)

W sobotę po południu przybył do więzienia w Digne obrońca Gustawa Dominici, mec. Emil Pollack...

Samobójcza polityka

Z Londynu donoszą, że tak zwany prezydent August Zaleski ma zamianować p. Sosnkowskiego swoim następcą.

Tymczasem — jak wiadomo — za następcę uważa siebie w dalszym ciągu p. Tomasz Arciszewski...

W Londynie mówiono o niedawna, że nominację na drugą osobę w państwie ma miejsce Rydza-Smigłego ma gen. Anders.

Sosnkowski zaś był upatrzony na następcę już przez Raczkiewicza, czyli jeszcze przed przybyciem do Londynu p. Arciszewskiego...

Sosnkowski mimo wszelkich starań nie mógł do tego czasu otrzymać wizy na przyjazd do W. Brytanii.

Nie przeszkadzało to Sosnkowskiemu, kiedy został naczelnym wodzem, w oświadczeniu na uroczystości żałobnej za śp. premiera Sikorskiego...

Sosnkowski był podczas pierwszej wojny świat. internowanym w Magdeburgu w pięknej wyznaczoną mu wili, skąd wracając razem z Piłsudskim...

Uchwała P. P. S. za odtworzeniem Rady Jedności Narodowej

Len. — Na zebraniu PPS odbytym tutaj uchwalono rezolucję popierającą wysiłki narodu za odzyskaniem wolności i uznaniem granicy na Odrze...

Min. pracy domaga się podniesienia wieku przejścia na emeryturę w niektórych zawodach

LILLE. — Przemawiając w niedzielę na uroczystości urządzonej w Lille przez organizację akcji przeciwko wyłudzeniu, minister pracy Pierre Garet poruszył zagadnienie wieku przejścia na emeryturę...

C.F.T.C. domaga się podwyżki gwarantowanego minimum zarobku o 12 procent

PARYŻ. — Rada Krajowa C.F.T.C. odbyła w sobotę i niedzielę obrady, uchwalając rezolucję, domagającą się podniesienia gwarantowanego minimum zarobku o 12 procent...

Slepa od urodzenia, jedna z czworaczek odzyskała wzrok

LONDYN. — Jedna z czworaczek, jakie urodziły się na przedmieściu Londynu, w Bromley, mała Georgina Browa była dotychczas ślepa, podobnie jak jej brat Tony...

Samochód najechał na drzewo 3 zabitych, 3 rannych

PARYŻ. — Samochód prowadzony przez 43-letniego Henri Haucera i Levallois wjechał w niedzielę po południu na drzewo w miejscowości Antony, na drodze Pavé de Wissous.

USA budują drugi lotniskowiec o wyporności 60 tysięcy ton

WASZYNGTON. — Amerykański Departament Marynarki Wojennej podał do wiadomości, że stocznie w Nowym Jorku rozpoczyna w grudniu br. budowę drugiego lotniskowca o wyporności 60 tysięcy ton...

Twierdzi, że zna prawdę...

Prokurator z Metz przesłał do prowadzących śledztwo w sprawie zbrodni w Lurs skargę jako złożył na komisariacie żandarmerii pewien kupiec-elektryk nazwiskiem Lutz...

W wywiadzie prasowym p. Lutz powiedział, że w roku 1941, mieszkając w Marsylili, odbywał częste podróże do Forcalquier...

W tym czasie znajdował się w okolicy Lurs. Wezwany przez policję, kupiec z Metz miał oświadczyć: znam prawdę w sprawie zbrodni w Lurs.

GŁOSY CZYTELNIKÓW

Plan dobrobytu

W dniu 5 października bieżącego roku odbył się XIX Zjazd Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego. Jednym z punktów porządku dziennego Zjazdu przewidywał ustalenie planu pięcioletniego. Już przed Zjazdem Komitet Centralny WKP (b) podał projekt tego planu do wiadomości publicznej. Podał go też, żeby cały świat dowiedział się o szczegółach nowego „gigantycznego” kroku narodu radzieckiego na drodze budowania komunizmu.

Projekt ten zawiera wiele danych liczbowych. Aby wszyscy zrozumieli ich wymowę, porównano je dane z osiągnięciami produkcji „państw kapitalistycznych”. Przytacza się, że w latach 1913 — 1938 państwa te osiągnęły zwiększyć swoją produkcję przemysłową. I tak jak głośno projekt: — w ciągu tego 25-letniego okresu produkcja Niemiec o 33,6 proc., Stanów Zjednoczonych o 22,7 proc., w Anglii o 13,7 proc. Zato przemysł radziecki w czasie 5 razy krótszym — w latach 1930 — 1935 osiągnął poziom produkcji w wysokości 70 procent „państw kapitalistycznych”. Dalszy projekt ten przewiduje, że produkcja turbin parowych wzrosnie 2,3 razy, turbin wodnych 1,8 razy, wielkich obrabiarek do różnych metali 2,6 razy. A w rolnictwie wzrosnie produkcja pszenicy i jęczmienia o 55 do 65 proc. Inu — o 40 do 50 proc., buraka cukrowego o 65 do 70 procent. Za zarobione zaś pieniądze każdy będzie mógł nabyć o 35 proc. więcej, niż obecnie.

„Obiekty — cackanki” nie nie kosztują. Pod laską czarodziejstwa batistki Stalinia pustynie, stępy i błota będą dawać niespotykane plony bawełny i soczystej trawy. W nowoczesnych, automatyzowanych fabrykach robotnik będzie przy tablicach rozdzielczych kierował pracą wielkich maszyn. Wyzwolony z pracy fizycznej stanie się kierowcą silników mu. posługujących maszyn. Na polach dojrzewać będzie zboże przyszłości na rozkaz bogka Stalinia: — pszenica krzaczasta, przynosiąca stokrotnie plony. Uczeń w laboratoriach opracowywać

będzie realne plany likwidacji najopreszniejszych chorób. Wynalazcą zostanie obliczeniowca. Wyznaczącego zmienną społeczną z czego najwięcej skorzysta świat pracy. Takie oto dobrodziejstwa da świat państwa radzieckiego — „twierdzą pokój ostoja postępu, namiętna ludzkość”.

Zanim jednak ten projekt się zrealizuje, a mowa przysiężenie, że nie ziszczy się w ogóle. ZSRR okrąży kraje satelitów swoich o 500 procent. zamysła w obozach, jakich nawet Hitler nie widział, 20 procent własnych obywateli, 40 procent obywateli z krajów satelickich, wykrada 50 proc. dzieci ludności. Na terenach olbrzymiego ZSRR 85 procent cierpi głód, 70 proc. ludność zbiera się w łachmany, z braku lekarstw i przyrządów sanitarnych umiera przedwcześnie 85 procent chorych. Analizy jest tam 65 procent.

Projekt ten poczesa ludność, że podwyższa w przódziach miesiąc wzrosnie o 90 proc., a to dlatego, że teraz robotnik pracuje nie za pieniążki, a w Polsce są nawet śledzie na kartki i lessze dostać ich nie można. itd. To wszystko świadczy, że dzisiaj panuje jeszcze w Rosji system przydziałowy. A że przydziały są bardzo niskie, mówi o nich sam projektowej „placiki”. Działaj kedy tu na Zachodzie każdy może jeść co tylko zechce, ubierać się może w towary, jakie tylko zapagnie, kupuje sobie meble najmodniejsze jeździ autami najszerszych jakosci — w Rosji cierpi głód, brakuje im odzieży, żyje na stopie prymitywnej nie znając w ogóle mebli, nie może nawet pomyśleć o kupnie roweru.

Jedno jest pewne, że zanim robotnik w ZSRR osiągnie taki stan dobrobytu jaki mają robotnicy dziś tu w Francji, to będzie tam jeszcze potrzeba co najmniej dziesięciu pięcioletek, co kosztować będzie dalsze miliony istnień ludzkich. Bo ażeby taki dobrobyt osiągnąć, trzeba tam będzie w pierwszym rzędzie zlikwidować niewolnictwo i obdarzyć ludność wolnością. A do tego jeszcze daleka droga. ZAGŁOBA.

Rozwój kolejnictwa holenderskiego

Początki kolejnictwa w Holandii sięgają roku 1839

Szkody wojenne, przekraczające 500 milionów florenów, naprawione

Na długo przed zbudowaniem pierwszej linii kolejowej, Holandia mogła się szczycić szeroko rozwiniętym jak na ówczesną epokę transportem towarów i pasażerów dzięki licznej drodze wodnym rozsiągam po całym kraju. Gdy w r. 1839 została uruchomiona pierwsza linia kolejowa pasażerowie korzystali z większego pośpiechu, lecz dalej jeszcze było wówczas do wygody. Pierwsze wagony pasażerskie były odkryte, lub też nie miały okien, tak że pasażerowie byli narażeni na wszystkie zmiany pogody. Prócz tego, jak na ówczesne czasy, cena na kolejach była zbyt wygórowana.

Wojna spowodowała wielkie zniszczenia w kolejnictwie holenderskim. W interesie armii szprym'erzonej i na rozkaz rządu w Londynie cłaj personel zatrudniony w kolejnictwie w części okupowanej Holandii porzucił pracę we wrześniu 1944.

Gdy wreszcie przyszło wyzwolenie okazało się, iż materiał i tabor kolejowy były w większej części zniszczone, czy też wywiezione jak wykazuje niżej podany spis. Zniszczono więc:

Państwo	Długość sieci kolej.	Gęstość sieci kolej. na 1.000 km. kw.
Belgia	5 030 km	165 km
Wielka Brytania	31 369 „	128 „
Niemcy zach.	30 459 „	123 „
Holandia	3 204 „	96 „
Francja	41 379 „	75 „
Szwajcaria	2 927 „	71 „
Włochy	16 718 „	56 „
Stany Zjedn.	345 220 „	44 „

Dopiero od 1860 roku, gdy została uchwalona ustawa o finansowaniu kolei przez państwo, budowa kolei zaczęła się szybko rozwijać. Obok towarzystw prywatnych, powstało również w r. 1863 przedsiębiorstwo kolei państwowych. Wszystkie te przedsiębiorstwa prowadziły ze sobą żywą konkurencję co wyszło na korzyść pasażerów.

Rozwój kolei w walce konkurencyjnej, mniejsze przedsiębiorstwa upadły, a duże podpisały umowę porozumiewawczą między sobą w r. 1916.

Po pierwszej wojnie światowej powstał się nowy konkurent kolei w postaci motoru spalinowego. Rozpoczął się więc duży tańszy ruch towarowy i pasażerski tuzi samochodowy oraz wodny.

Koleje były zmuszone do zorganizowania obrony. Poszły one pod tym względem w dwóch kierunkach: po pierwsze zwiększyły możliwości korzystających z kolei i polepszyły własną organizację, a po drugie rozpoczęły walkę z konkurencją przez wprowadzenie ulepszeń.

W ruchu pasażerskim zaprowadzono częściową elektryfikację linii i uruchomiono nowoczesny tabor kolejowy, co pozwoliło na znaczne zwiększenie szybkości, a zmniejszenie czasu podróży po zwolilo na zwiększenie liczby pociągów. Organizacja wewnętrzna znacznie się polepszyła, gdy w r. 1937 nastąpiło zlanie się istniejących dwóch towarzystw kolejowych w jedno.

Gdy wreszcie przyszło wyzwolenie okazało się, iż materiał i tabor kolejowy były w większej części zniszczone, czy też wywiezione jak wykazuje niżej podany spis. Zniszczono więc:

11 954 km szyn (62 proc.), 655 parowozów (83 proc.), 23 557 wagonów towarowych (98 proc.), 134 zestawy elektryczne (100 proc.), 57 zestawów dieslowo-elektrycznych, 1 484 wagony osobowe (94 proc.), 220 mostów, w czym 15 dużych, nie mówiąc o zabudowaniach dworcowych, archiwach itd. Ogólne szkody w kolejnictwie wyniosły ponad 500 milionów florenów.

Zaraz po wyzwoleniu rozpoczęto odbudowę. Pracowano ciężko, bardzo nawet ciężko, aby doprowadzić koleje do pierwotnego stanu. Udało się to znakomicie i w stosunkowo krótkim czasie, co wprowadziło w podziw zagranicę.

Powojenna sieć kolejowa w Holandii nie jest wcale krótsza od sieci z roku 1940. Na pierwszym czerwca 1952 r. długość sieci kolejowej wynosiła 3 210 km, w czym 1 283 km zelektryfikowanej.

W porównaniu z innymi krajami długość holenderskiej sieci kolejowej jest skromna, lecz jej gęstość jest dostateczna, jak dowodzi następujący wykaz

Wojska O. N. Z. odebrały komunistom dwa ważne wzgórza

Tokio. — Komunikat 8. armii donosi, że wojska ONZ odebrały w poniedziałek rano komunistom dwa wzgórza w środkowej Korei w rejonie „Trojkatnego Pasma” górskiego na północ od Kunhua. 7 tysięcy Chińczyków wspartych moździerzami i rakietami sowieckiej produkcji typu „Katusza” prowadziło zażarte walki w ciągu niedzieli i w nocy z niedzieli na poniedziałek o posiadanie tych wzgórz. Walki w nocy odbywały się przy znacznym udziale lotnictwa alianckiego, które przy pomocy światła na spadochronach oświetlało pole walki.

Wzgórza przechodziły z rąk do rąk, przyczym pomiędzy oddziałami 7. amerykańskiej dywizji piechoty oraz jednostkami południowo-koreańskimi a Chińczykami toczyły się walki wręcz. Chińczycy mieli ciężkie straty. Wzgórza wzięte przez wojska ONZ mają wielką wartość strategiczną, gdyż pozwalają na śledzenie ruchów wojsk chińsko-komunistycznych na tym ważnym odcinku.

10 „Mig-15” stracili komuniści w ciągu ubiegłego tygodnia

TOKIO. — Komunikat 5. amerykańskiej grupy lotniczej donosi, że w ciągu ubiegłego tygodnia lotnictwo alianckie zestrzeliło 10 myśliwców odrzutowych typu „Mig-15” oraz uszkodziło 2 dalsze.

Wyszyński w ONZ nie powiedział nic nowego

NOWY JORK. — Przemówienie sowieckiego ministra spraw zagranicznych, Wyszyńskiego miało charakter propagandowy i nie wniosło nic nowego. Wyszyński ograniczył się do poparcia projektów zgłoszonych przednio przez przedstawiciela reżimu warszawskiego, Skrzyszewskiego, oraz powtarzał znane ataki na Stany Zjednoczone i inne mocarstwa zachodnie.

Wyszyński utrzymywał między innymi, jakoby rokowania w Pan Mun Jom rozbijały się o opór przedstawicieli USA, którzy wywierają nacisk na delegację komunistyczną w sprawie przeprowadzenia dobrowolnej repatriacji jeńców wojennych. Wyszyński nie omieszkał oskarżyć USA o rzekome prowadzenie wojny bakteriologicznej na Korei oraz domagał się przyjęcia do ONZ Chin komunistycznych. Wreszcie przypomniał, że Rosja podtrzymuje swoją ofertę zwolnienia konferencji pięciu wielkich mocarstw oraz podpisania sowieckiego projektu pokojowego pomiędzy 5 mocarstwami.

Potomek przesładowcy chrześcijaństwa w Japonii poświęcił się stanowi duchownemu

TOKIO. — Michał Tokugawa, którego przodkowie byli zarządcami wojskowymi Japonii bez przerw od roku 1603 do 1867, wstąpił do katolickiego seminarium duchownego w Kyoto. Pierwszym urzędnikiem z rodu Tokugawa był Jeyasu, pierwszy przesładowca chrześcijaństwa w Japonii. Prześladowania prowadzone przez Jeyasu trwały 30 lat.

Komisja wspólna ma zbadać politykę cen i zarobków w Belgii i Holandii

Bruksela. — Ponieważ pewna liczba belgijskich kupców i fabrykantów uskarżała się na konkurencję holenderską z powodu tańszych kosztów produkcji i niższych zarobków w Holandii, przeto odbyła się w Le Zoute w Belgii konferencja 18 ministrów Beneluksu (Holandii, Belgii i Luksemburga).

Postanowiono po naradach kilkunastu utworzenie Komisji do zbadania polityki cen i zarobków w 3 krajach Beneluksu. Do Komisji należą będą przedstawiciele najważniejszych organizacji pracodawców i pracowników. Zbadane mają być szczególnie warunki w przemyśle tytoniowym, skórzany, papierowym, meblowym oraz w fabrykacji pieców kuchennych i towarów emaliowanych, które w Belgii skarżą się na kryzys i na konkurencję holenderską.

Shinwell za natychmiastowym skróceniem służby wojskowej w Anglii

MARGATEM. — Przemawiając na wiecu społecznym w Margate, były minister obrony narodowej Anglii w poprzednim rządzie, Shinwell wypowiedział się za natychmiastowym skróceniem o 6 miesięcy obecnie 2-letniej służby wojskowej, oraz obniżeniem w jeszcze większym stopniu w przyszłości służby w wojsku angielskim. Shinwell wytykał swoje stanowisko potrzebami rąk do pracy w przemyśle brytyjskim, oraz faktem, że większość innych państw państwa atlantyckiego nie ma dwuletniej służby wojskowej.

Przyjaźń angielsko-niemiecka?

Londyn (Od wł. koresp.). — Dnia 16 października odbył się wieczorem wielki obiad inauguracyjny nowego „Stowarzyszenia Angielsko-Niemieckiego”. Liczy ono już 400 członków, wśród nich wielu parlamentarzystów. Na czele stowarzyszenia stoi Lord Pakenham, wpływały członek Str. Pracy. Wiele wybitnych osobistości skorzystało z zaproszenia na obiad, m. i. minister spraw zagran. p. Eden, kardynał Griffin, angielski biskup dr Wand, przedstawiciel „Rady wolnych wyznań” (protestanckich). Dr Harcus, minister zaopatrzenia D. Sandys, zastępca prezesa Str. Pracy w Izbie Gmin p. Morrison, prezes Rady Robotn. Związków Zaw. p. T. O'Brien itd. — W czasie obiadu przemawiali p. Eden, niemiecki chargé d'affaires p. Schlange-Schöningen i p. H. Nicolson znany pisarz i działacz Str. Pracy. Mowy te były raczej okolicznościowe i nie zawierały żadnych sensacji, lecz ton

ich był zmiennie przyjazny. W brytyjskich sferach politycznych komentarze na temat tego obiadu były często krytyczne. Wielu uważa, że czas „przyjaźni z Niemcami” jeszcze nie nadszedł, że nawet po siedmiu latach trudno wyciągnąć łożo do ludzi, nie tylko nie okazujących skruchy, lecz marzących o nowych rewizjach i podbojach „pokojowych”. Inni sądzą, że „do przyjaźni z powrotem Niemców na łono Europy” zmusza agresja moskiewska. Stowarzyszenie przygotowuje już ogromną kampanię odczytową poświęconą zarówno „propagowaniu kultury niemieckiej”, jak i „bieżącym zagadnieniom politycznym”. Jeden z najbliższych odczytów poświęcony będzie „doli uchodźców niemieckich” (z Polski i Czechosłowacji!), inny „rodzinnym Niemcom” (ze szczególnym uwzględnieniem Berlina). Trzeba będzie uważnie śledzić w prasie i w radio echa tej propagandy. Ar.

Partia komunist. odrzuca samokrytykę Marty uznając częściowo „wysilki” w pokajaniu się Tillona

Paryż. — Partia komunistyczna we Francji ogłosiła w sobotę rano w „Humanité” komunikat w sprawie „samokrytyki” Marty'ego i Tillona.

Komunikat ten atakuje ponownie otydwoch „opornych”, wywiejąc zóół głównie na skutek zachowania się Marty'ego, którego opór, denerwując wyrażnie „sędziów” partyjnych. Co do Tillona, komunikat stwierdza, że poczynił on „znaczące wysiłki” w kierunku pokajania się, ale że to wszystko jeszcze nie wystarcza.

„10 października polityka zbadało nowy tekst odpowiedzi Marty, który bez uwzględnień przyczyny nie przyszedł na to zebranie. Jednocześnie politbiuro odrzuciło te drugie odpowiedzi, jako nieposiadające n'e tylko charakteru samokrytyki, ale wręcz przeciwnie oznaczające pewien krok w tył w stosunku do oświadczenia złożonego przed komitetem centralnym. W oświadczeniu tym Marty uznał pewne popełnione przez siebie błędy.

„W tej drugiej odpowiedzi, głosi dalej komunikat partii, André Marty odmawia uznania swych błędów politycznych, a w jeszcze większym stopniu analizy ich przyczyn.

„W tych warunkach, politbiuro oświadcza, że jest niezbędnym położyć szybko kres temu postępowaniu, które zmierza do „kłamania” partii, głoszące za powziętymi sankcjami, a równocześnie odmawiające zasadniczej samokrytyki swoich błędów, co jest jedynym sposobem wykazania uczetliwości i szczerości w stosunku do partii”.

„Nawiązując do trzeciej obietnicy p. Marty, politbiuro uważa, że powinien on poczynić nowe wysiłki w kierunku szczerzej samokrytyki.

„Wysilki te są tym bardziej niezbędne, że towarzyszy Marty nie może nie zdawać sobie sprawy z tego, że jego opór w sprawie pokajania się jest wodą na młyn dla tych, którzy na szkodę organizacji nowy spisek przeciwko klasie robotniczej, partii i jej kierownictwu”.

Z komunikatu sobotniego wynika, że André Marty miał poczynić dwukrotnie (3 i 26 września) obietnice „szczerzego pokajania się”.

W międzyczasie obydwa „oporni” wzięli udział w posiedzeniu komunistycznej grupy parlamentarnej, na którym głosowali za rewolucyjną popierającą sankcje zastosowane w stosunku do siebie przez komitet centralny.

Komunikat partii stwierdza, że „Na posiedzeniu w dniu 3 października politbiuro zbadało tekst odpowiedzi towarzyszy Marty i Tillona odrzucając go jako niewystarczający i jako nie posiadający charakteru pokajania się. Towarzyszy Marty, miał uznać słuszność tej opinii i obiecał przystąpić do poważnej i lojalnej analizy popełnionych przez siebie błędów.

„10 października polityka zbadało nowy tekst odpowiedzi Marty, który bez uwzględnień przyczyny nie przyszedł na to zebranie. Jednocześnie politbiuro odrzuciło te drugie odpowiedzi, jako nieposiadające n'e tylko charakteru samokrytyki, ale wręcz przeciwnie oznaczające pewien krok w tył w stosunku do oświadczenia złożonego przed komitetem centralnym. W oświadczeniu tym Marty uznał pewne popełnione przez siebie błędy.

„W tej drugiej odpowiedzi, głosi dalej komunikat partii, André Marty odmawia uznania swych błędów politycznych, a w jeszcze większym stopniu analizy ich przyczyn.

„W tych warunkach, politbiuro oświadcza, że jest niezbędnym położyć szybko kres temu postępowaniu, które zmierza do „kłamania” partii, głoszące za powziętymi sankcjami, a równocześnie odmawiające zasadniczej samokrytyki swoich błędów, co jest jedynym sposobem wykazania uczetliwości i szczerości w stosunku do partii”.

„Nawiązując do trzeciej obietnicy p. Marty, politbiuro uważa, że powinien on poczynić nowe wysiłki w kierunku szczerzej samokrytyki.

„Wysilki te są tym bardziej niezbędne, że towarzyszy Marty nie może nie zdawać sobie sprawy z tego, że jego opór w sprawie pokajania się jest wodą na młyn dla tych, którzy na szkodę organizacji nowy spisek przeciwko klasie robotniczej, partii i jej kierownictwu”.

przekonawszy się, że groźny przeciwnik w inną pomknął stronę, postanowił pospieszyć co tchu do Juliusza i upomnieć się o zapłatę i ordynary za rok cały.

— Jeśli studentka diabli wezmą — rozumował — to wróć nazad i rozpocznę nowy okres służby, a jeśli ten okazjusza Katyliną przeszkodzi wszystkiemu, to niech mnie przynajmniej zaspokoja według prawa. Oddalonemu w ciągu roku oficjalnie należy się pensja za rok cały.

Ani się jednak spodziewał, że Juliusz o niczym nie wie i z wcale innej strony zapatrjuje się na rzecz całą.

Toteż zgłupiał zupełnie, kiedy Juliusz rzucił się jak szalony i zawołał z furją:

— Jak to? Katyliną pojechał do Orkizowa, do hrabiego? Po co? dlaczego?

Mandatariusz podciągnął brwi w górę, chrząknął i odkaszlnął nalezyście i opowiedział pokrótce jak Katyliną napadł w kancelarii, jak kalamarzem palnął go łbie Zachlewicza, jak potem przymusił go do napisania kompromitującego listu i jak wreszcie z listem tym pognął do Orkizowa.

Juliusz wpał w najwyższe oburzenie.

— Ten człowiek oszalał! — zawołał

Wojna w Indochinach

Kosztom olbrzymich strat Vietminhczycy zajęli Nghialo

HANOI. — Po 24-godzinnych zaciekłych walkach, miejscowości Nghialo, położona około 150 km na północny zachód od Hanoi, została zajęta przez Vietminhczyców.

Przez całą noc z placu na sobotę garnizon wojsk Unii Francuskiej, liczący zaledwie 640 żołnierzy, odparł nacierającego przeciwnika, który rzucił do tego ataku około 6 tysięcy ludzi. Bohaterski opór nie pomógł jednak wobec olbrzymiej przewagi liczebnej wroga. Komunisty szli do natarcia bez względu na straty. Wiele ich oddziałów zostało zdziesiątkowanych na zapórach mino-

wych oraz w ogniu lotniczym. Jakkolwiek dotychczas nie ogłoszono w tej sprawie żadnego komunikatu urzędowego, to jednak straty komunistów w natarciu na Nghialo mogą być oceniane na kilkaset ludzi, w samych tylko zabitych.

Nieznaną jest los 200 spadochroniarzy francuskich zrzuconych dla wzmożenia garnizonu Nghialo, w nocy z 15 na 16 października. Istnieje obawa, że dostali się oni do niewoli.

Min. Letourneau w Hanoi

Po przeprowadzeniu lotu nad miejscem bitwy pod Nghialo, min. Letourneau oraz sekretarz stanu, Chevigné przybyli w towarzysztwie generała Linareasa do Hanoi, odbywając tam konferencję.

Opóźnienie w zerwaniu stosunków dyplomatycznych pomiędzy Persją i Anglią

TEHERAN. — Perski minister spraw zagranicznych, Fatemi podał do wiadomości, że w zerwaniu stosunków dyplomatycznych pomiędzy Persją i Anglią nastąpiła zwłoka spowodowana między innymi faktem, że rząd perski oczekuje na odpowiedź Szwecji, czy może ona podjąć się reprezentacji interesów irańskich w Londynie. Ponadto ambasada perska w Londynie musi mieć pewien czas na zlikwidowanie wszelkich spraw związanych z funkcjonowaniem przedstawicielstwa dyplomatycznego.

Nieżna Izba Parlamentu perskiego nie zajęła również jeszcze stanowiska wobec decyzji Mossadeka zerwania stosunków z Anglią. Nie brak głosów, że ostatnie rozmowy ambasadora USA z premierem perskim opóźniły zupełnie zerwanie stosunków dyplomatycznych z Anglią.

15 statków sowieckich zatrzymało się w Algierze

ALGER. — Flotylla sowiecka, obejmująca 15 statków rybackich oraz jeden statek-fabryka, służący do przetwarzania ryb na konserwy, przybyła do Algieru. Statki wyjechały z Odessy i flotylla ta jest w drodze na wody bieguny północnego, gdzie przeprowadzi połowy na wieloryby.

Wiadomości z Wielkiej Brytanii

Dochodzenie w sprawie katastrofy kolejowej

LONDYN. — (Od wł. kor.) — W obszernej sali gmachu dworca Euston odbywa się obecnie dochodzenie w sprawie przyczyn potwornej katastrofy na dworcu Harrow-Wealdstone, w której zginęło 112 osób. Dochodzenie kieruje główny inspektor wypadków min. Komunikacji, plk. Wilson, w otoczeniu zarówno wysokich urzędników kolejowych, jak: przedstawicieli robotniczych związków zawodowych. Na pytania ich odpowiadają kolejno świadkowie katastrofy, przede wszystkim pracownicy zawiadujący „pociągów ofiar” ocalał jedynie maszynista i palacz pociągu osobowego; reszta parowozu i pociągów pośpiesznych, z których jeden uderzył w pociąg osobowy z tyłu, a drugi z przeciwnej strony wjechał w zwal wykończonych właśnie wagonów, zostały całkowicie zdrutowane. Wydaje się pewnym, że katastrofę spowodowała niezrozumiała nieuwaga maszynisty pociągu pośpiesznego, który — może z powodu mgły — przejechał wszystkie „czerwone światła”. Maszynista pociągu z przeciwnej kierunku mimo widocznych wysiłków nie zdążył zahamować dostatecz-

nie parowozu, gdy nagle na jego tor zwały się wozy z toru obok. Natomiast niezrozumiałym wydaje się zarządzanie puszczenia osobowego i pośpiesznego pociągu po tym samym torze, kiedy na tej przestrzeni są osobne torze dla t. zw. „pociągów miejscowych”. Choć w danym wypadku pociąg osobowy nie miał się już zatrzymać pomiędzy Harrow-Wealdstone a Londynem, to jednak wydaje się wysoce ryzykownym puszczaniem w ślad za nim — według rozkładu z różnicą kilku zaledwie minut — pociąg pośpieszny, który właśnie „nadjechał za wręczkę”. Pomijając ogrom katastrofy z punktu widzenia ofiar i strat, dochodzenie to dać może niezmiernie ciekawe wskazówki, mogące zapobiec w przyszłości podobnym nieszczęściom. Zainteresowanie tą sprawą jest oczywiście olbrzymie. Wśród ogromnej ilości ochotników i ochotniczek akcji ratunkowej najbardziej odznaczali się Amerykanie i Amerykanki z niedalekiego lotniska, co brwiowało olbrzymi oddech sympatii dla „wrażliwych” (ku złości komunistów!). W akcji tej brał też żywy udział polski lekarz Dr. Wolmuth. Ar.

(Ciąg dalszy)

— Kto pana oddała?

— Teraz znowu mandatariusz wybałuszył oczy ze zdziwieniem.

— Jak to? Pan dobrodziej nie wie o niczym?

— Juliusz wzruszył ramionami.

— Pan Kat... pan Czorgu?, oddalił mnie w imieniu pana dobrodziejcia.

— W moim imieniu? Za co?

— Mandatariusz odetchnął łatwiej i jakos silniej rozparł się w nogach.

— Ktoś mnie denuncjował — rzekł, głowę przekrzywiając na bok — że wystąpiłem jako świadek w procesie p. Zachlewicza.

Juliusz rzucił się gwałtownie, mandatariusz przykucał na nowo.

— Jak to pan ju? świadczyłeś?

— Musiałem... sąd mnie zawezwał... kazał przysięgać... samą tylko szczerą zeznawalem prawdę... jakal się niewinną przybierając mnie.

Juliusz zachnął się niechętnie.

— Katyliną nie mi... J prawa oddała pana z obowiązu.

— Nie miał? — powtórzył skwapliwie mandatariusz i wyprostował się w całej postaci.

— Gdzie jest teraz pan Czorgut...? — Popędził z listem Zachlewicza do Orkizowa, a ja tymczasem postanowiłem udać się do pana dobrodziejcia.

Jak widzimy, przebiegły mandata-

w gniewie i gwałtownie pociągnął za sznurek.

— Niech Tomasz co tchu zaprzęga konie do powozu! — krzyknął na wchodzącego lokaja.

Mandatariusz nieznacznie tyknął oczyma.

— Owa! — szepnął — jesczem go nigdy nie widział w takiej furii. — Co mu się stało?

Juliusz nagle zwrócił się ku niemu.

— Panie Gagolewski — rzekł przedko — Dotychczas ja tylko jeden mam prawo oddalić pana z obowiązku.

Mandatariusz ukłonił się nisko.

— Mój przyjaciel dopuścił się nadużycia.

— O, gdybym był to wiedział!

— Panu wolno składać świadectwo, jakie mu się podoba, to jest takie mu

dyktuje sumieniem.

— Ja zawsze i wszędzie idę tylko za głosem sumienia.

— Nie mam też najmniejszej przyczyny usunąć pana z dotychczasowej posady...

— Zresztą — dodał po chwili — nie wiem, jak długo zatrzymam jeszcze jurysdykcję w moim ręku.

— O, ho! ho! panie dobrodziejcu! — zaśmiał się obślesnie pan mandatariusz.

— Strachy na lachy! Pan dobrodziejcy wygra niezawodnie!

— Za nic w świecie nie zatrzymałbym majątku, na którym by ciążył jakikolwiek cień lub pozór niesłuszności.

Mandatariusz chciał się odezwać z czymś na nowo, ale Juliusz przerwał mu żywo.

— Wracaj pan na swoją posadę i działaj jak ci każe sumienie...

— Pan dobrodziej raczy mi dać list do siebie — odewał się mandatariusz — bo pan Czorgut złożył władzę w ręce mego aktariusza.

Juliusz poskoczył przedko do stolika i nakreśliwszy kilka wierszy na papierze, podał go spieszenie mandatariuszowi.

Pan Gagolewski ukłonił się nisko i promienniejąc od radości wyszedł z pokoju.

Za drzwiami zaśmiał się z cicha:

— Diabło utrę nosa Chochele! — mruknął półgłosem.

— Ten Juliusz! — dodał kiwnąwszy głową. — Ot, co duren to duren! Ale nie ma co mówić z charakterem, dalszob z charakterem.

Juliusz tymczasem oburzył i przestraszony dorywczym i dowolnym postanowieniem swego przyjaciela, postanowił natychmiast udać się do hrabiego i przeprosiwszy go usilnie, pozostawić mu wszelką wolność działania.

Gdyby on sam zechciał odstąpić od procesu — szepnął sam do siebie z silnym postanowieniem — to ja nie odstąpię. Ani jednej chwili nie chciałbym zatrzymać majątku, którego nie mógłbym posiadać ze spokojnym sumieniem.

Już wychodził z pokoju, aby wsiąść do powozu, kiedy znowu ode drzwi cofnął się zdziwiony.

Miał w ręku gruby kij sękaty, a na plecach siomianą kosażkę grubo wypchaną, jakby w jakąś daleką wybrał się podróż.

— Sława Bogu i Jezusowi! — mruknął kozak kłaniając się ku ziemi. — Cóż powiecie, Kostiu Buliju? — zapytał Juliusz rozciekawiony do najwyższego.

— Naznaczyłem jasnemu panu schadzke we dworze.

— Tak, na czwartek.

— Przeszedłem ją przyspieszyć jasny panie...

— Jak to?

— Jasnemu panu chcą odebrać majątek który po wszelkim dostał mu się prawie.

— Wy wiecie już o tym?

— Wiemy i dlatego kom Dmytro przyspiesza schadzke.

— Maziarz?

Kost skinął głową.

— A w czymże jego zajmuje mój proces?

— Kium Dmytro był największym przyjacielem nieboszczyka pana — odpowiedział klucznik z naciskiem.

— Więc staroście nie był obłąkany? — wykrzyknął Juliusz.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Syndykaliści brytyjsey przeciw robocie Bevana „Jedność brytyjskiej Partii Pracy musi być utrzymana”

napisał John Walton

Opuszczając Kongres Partii Pracy w Morecambe, aby się udać na zwołaną do St. Zjedn. konferencje, Sir William Lawther, przywódca syndykatu górników Wielkiej Brytanii, brutalnie oświadczył: „Jeżeli taka sytuacja potrwa jeszcze jakiś czas, będziemy mieli całkowity rozłam w Partii Pracy”.

Czy jedność jest zagrożona?

Gdy tak poważny i zrównoważony syndykalista, jak Sir William Lawther, w ten sposób się wyraził to narzuca się pytanie, czy naprawdę jedność i siła Partii Pracy nie są poważnie zagrożone na skutek faktów, jakie istnieją między grupą „bevanistów”, wspomnianych przez liczne organizacje lokalne partii, a czynnymi działaczami syndykatów należących do Partii Pracy.

Skutki głębokiego rozłamu wewnątrz Partii Pracy byłyby nieobliczalne. Mogłyby z tego wynikać w dziedzinie wewnętrznej i międzynarodowej prawdziwa tragedia. Wewnątrz kraju udaremniłaby ona jakąkolwiek skuteczną opozycję lewicę w stosunku do polityki konserwatystów, a w polityce zagranicznej mogłaby doprowadzić do niebezpiecznego osłabienia walki tych, którzy pracują dla demokracji społecznej. Los wolności i socjalizmu, które są nierozdzielnie związane, zależy od istnienia w W. Brytanii zjednoczonego i zdrowego ruchu Partii Pracy.

Ci jednak, którzy na Kongresie w Morecambe z taką gwałtownością występowali przeciwko sobie, zdają sobie na szczęście sprawę z powagi sytuacji wynikającej z dłużej trwającego nieporozumienia. Nie zapomnieli oni o tym, że po rozłamie w r. 1931 Partia Pracy musiała poświęcić 14 lat na to, aby ponownie zdobyć pozycje wyborcze.

Syndykaliści a polityka...

Uwagi te jednak nie mają na celu ukrycia rozdziewki, jaki niezaprzeczenie istnieje w Partii Pracy. Przywódcy syndykaliści odczuwają głęboką urazę do mężczyzn i kobiet zgromadzonych wokół Bevana oraz czują niechęć do jego polityki. Przywódcy syndykaliści mają przeświadczenie, że wolność Bevana starali się wyciągnąć osobista korzyść z kampanii skierowanej przeciwko zarządowi Partii, a prowadzonej metodami, które nie odpowiadają normalnemu postępowaniu w Partii Pracy. Dla syndykalisty taka nielojalność jest bardzo ciężką zbrodnią.

Uczucie to wywołało gwałtowny atak Artura Deakina przeciwko „bevanistom”, których on oskarżył o „wytworzenie stanu podejrzliwości który zniżył czy zaufanie ludu do tego kraju i do ruchu Partii Pracy”. Inni delegaci wyrazili również swe oburzenie i przemawiali.

Wiadomości z BELGII

Święto Chrystusa Króla w okregu Charleroi

W niedzielę, dnia 26 października br. okręg Charleroi obchodził uroczyste święto Chrystusa-Króla. Po południu o godz. 3.00 Msza św. w kościele parafialnym w Dampremy. Po nabożeństwie Akademia ku czci Chrystusa-Króla w sali Café de l'Yser w Dampremy.

Na program akademii złoża się: referat, deklamacje, występy chóru i wzruszający dramat w 3 aktach, pt. „Prawda zwycięży”. Wstęp na akademię bezpłatny.

Wszystkich Rodaków na tę piękną uroczystość zaprasza Komitet

wiali w tym samym duchu, lecz słowa te wygłoszone w ogniu dyskusji nie oznaczają, że syndykaliści pragną zmienić budowę Partii. W każdym razie, na 25 członków Egzekutywy sympatycy Bevana otrzymali 6 miejsc, a syndykaliści 12. Prócz tego, istnieje w całej partii zupełna zgoda, jeśli chodzi o liczne zagadnienia. Między innymi syndykaliści i członkowie lokalnych organizacji politycznych partii wspólnie głosowali przeciwko zastosowaniu strajku jako środka do obalenia rządu konserwatystów. Doszli oni również do zgody w ustaleniu głównej linii polityki wewnętrznej i programu upaństwowienia na przyszłość. Niezgoda ujawniła się dopiero przy omawianiu sprawy dezbronięcia. Przy głosowaniu nad utrzymaniem, czy też zmniejszeniem programu dezbronięcia lokalne orga-

W zetknięciu się z rzeczywistością...

Nieporozumienie, które się ujawniło na kongresie w Morecambe będzie się oczywiście utrzymywać przez dłuższy czas, a prasa konserwatywna będzie się starała jeszcze je zwiększyć. Jednak głęboki lojalizm ruchu syndykalistycznego w stosunku do Partii Pracy i fakt że Bevan zdaje sobie sprawę z tego, iż żadna grupa polityczna nie może mieć powodzenia bez poparcia syndykatów, są czynnikami, które zapewne pozwolą na przywrócenie jedności poglądów w Partii.

Jeszcze echa „latających talerzyków”:

„Istoty ludzkie mogą żyć na innych planetach”

(Korespondencja własna)

Zagadnienie „latających talerzyków” omawiane szeroko przez prasę światową łączy się ze sprawą istnienia istot ludzkich na innych planetach, gdyż niektórzy uczeni twierdzą, iż „talerzyki” są w rzeczywistości wysłanym przez tych tajemniczych ludzi z Marsa czy innej planety, na ziemię celem nawiązania z nami bezpośredniego kontaktu. W związku z tym zachodzi pytanie o czy z punktu widzenia katolickiego takie przypuszczenie jest zgodne z wiarą? Na to trudne pytanie odpowiedział ostatnio dziekan wydziału teologicznego uniwersytetu w Waszyngtonie, O. Connel.

Istoty nadprzyrodzone czy ziemskie?

Ksiądz Connel zbadał szczegółowo zagadnienie, oświadczył, że z punktu widzenia teologii katolickiej można przyjąć cztery hipotezy, mające pełne prawdopodobieństwo. Bóg — zdaniem amerykańskiego teologa — mógł stworzyć człowieka również na innych planetach wyposażyć go w dary nadprzyrodzone t. j. w nieśmiertelność, niezwykłą, wyższą inteligencję i t. d. podobnie jak przedkowi rodzaju ludzkiego. Jest możliwym, że ludzie ci podobnie jak pierwsza para ludzka na ziemi, stracili ci dary przez grzech i że Bóg pozwoli im uczestniczyć w łasce odkupienia Chrystusowego podobnie jak ludzom na naszym globie. Można jednak również przypuszczać, że istoty na innych planetach zostały stworzone bez darów nadprzyrodzonych, lecz zostały wyposażone w cnoty czyste ziemskie. Mogą one, po śmierci, uczestniczyć w zbawieniu tak np. jak drzew. Istoty te napewno byłyby bardziej znacznie większą niż my inteligencją.

Czy raj ziemski na innej planecie?

Trzecia hipoteza O. Connela brzmi następująco: można uważać za możliwe, że istoty stworzone przez Boga na innych planetach i wyposażone przez Niego w nadziemskie i pozaziemskie właściwości, nie straciły ich przez grzech i nadal są w ich posiadaniu. Letoty te byłyby więc bez próżnowania od nas mądrzej, silniejsze również fizycznie i mogłyby znać tajemki natury, których my, ograniczeni naszą niedoskonałością nigdy poznać nie będziemy mogli. Te istoty żyłyby więc w rodzaju ziemskiego raju: jest niemożliwym, aby miały wobec nas złe zamiary wręcz przeciwnie, mogłyby chcieć przysłać nam z pomocą. Będąc nieśmiertelnymi, jakimi byli nasi pierwsi rodzice przed grzechem pierwotnym, istoty te byłyby najbliższe Bogu.

Hi potęza istot połączonych.

O. Connel uważa, że istnieć może jeszcze jedno prawdopodobieństwo a mianowicie, że wspomniane istoty planetarne są podobne do upadłych aniołów, dla których jednak odkupienie mekką Chrystusa nie wchodzi w rachubę. Byłyby one więc również o inteligencji znacznie przewyższającej naszą i posiadalyby wiadomości dla nas niedostępne, ale duch ich byłby skażony grzechem a zamiary wrogie wobec wszelkich istot żyjących.

Amerykański teolog podkreślił, że może, oczywiście, wydać się w roztrząsaniu możliwości istnienia życia na innych planetach, chce tylko zająć z punktu widzenia teologii katolickiej, stanowisko wobec przypuszczeń, które, w zasadzie, nie są bynajmniej tak fantastyczne jak się niektórym ludziom zdaje.

Sytuacja polityczna i gospodarcza w Berlinie, gdzie Wschód i Zachód stoją naprzeciw siebie

(Od własnego korespondenta)

BERLIN, we wrześniu 1952 r.

Wobec walk politycznych, które się rozgrywa z dużą siłą w Niemczech, miasto Berlin jest jednocześnie ośrodkiem konfliktów i wysypką odroczonego. Ośrodek zatargów ze względu na sytuację zachodniej strefy niemieckiej, która się znajduje wewnątrz strefy sołtwej, co pozwala Sowietom na wywieranie różnego rodzaju nacisku a, m. in., na zachodnim na łatwe zdobywanie wiadomości. Jest również wysypką odroczonego, ponieważ w obecnej sytuacji politycznej powiadało przestało w celu zarządzenia wspólnego pożytku utworzonych w czasie okupacji czterech państw i nikt nie chce ich naruszyć. Pomimo więc ostatnich wschodnich prób zmierzających do całkowitego oddzielenia zachodniej od strefy wschodniej, które wewnątrz Berlina nie zna przeszkód. Kolejowa sędzią miasta, która ma bardzo wielkie znaczenie wobec dużego obszaru dawnej stolicy Niemiec, stanowi jednostkę administracyjną pod władzą sołtwej i staje kolejowo w zachodniej strefie znajdującej się pod kontrolą policji ludowej. Inne publiczne środki transportowe, chociaż zależą od dwóch władz różnych, obsługują bez różnicy obydwie części miasta. Berlińczycy więc, z wyjątkiem uchodźców politycznych, mogą się swobodnie poruszać po całym mieście.

Przostało nawet cośkolwiek z poprzednich zarządzeń politycznych: partia socjal-demokratyczna np. zakazana w strefie sołtwej Niemiec, może istnieć w części sołtwej miasta, a Wolna Młodzież Niemców znajdująca się pod wpływem komunistów i zabroniona w Niemczech zachodnich, jest tolerowana w zachodnim Berlinie. Nawet przywódcy socjalistyczni ze wschodniego Berlina mają możność krytykowania obecnego reżimu, byle tylko zachowali pewną dyskrecję.

Przynajmniej tej tolerancji należy zapewne szukać we względach taktycznych: Rosja sołtwej trzyma się w tym wypadku luterów i innych międzynarodowych i nie chce pierwszą złączyć postanowienia poczdamskich w sprawie Berlina. Nie trzeba dawać, że sytuacja jest zupełnie inna w sołtwej strefie Niemiec, w której przywódcy socjalistyczni znajdują się przeważnie w obozach koncentracyjnych, jeśli nie chcą współpracować z komunistami.

Zagadnienie gospodarcze

Dla własnego prestiżu mocarstwa zachodniego postanowili utrzymać w swym ręku zachodnią część Berlina. Stwarza to jednak du-

że trudności natury gospodarczej, gdyż sztucznie odroczone w zachodnim Berlinie u trudnia wszelkie normalne życie. Należy bowiem przewodzić drogą powleczoną wyższe i artykuły codziennej potrzeby, co bardzo poważnie zwiększa koszty. W dużej części sytuacji znajduje się obecnie przemysł berliński, w polow-e ułteruchomiony wobec braku naturalnego zbytu. Ten zastój polega za sobą bezrobocie prawie 800 tysięcy osób, na ogólną liczbę 1.600 tysięcy mieszkańców zachodniego Berlina. Prawie połowa mieszkańców zachodniej części stolicy żyje kosztowno, bowiem do 300.000 bezrobotnych należy dodać jeszcze przeszło 500.000 emerytów, pobierających renty wojenne itd. Większa część tych ludzi otrzymuje tak małe sumy, że po opłaceniu czynszu miesięcznego pozostaje im jedynie od 30 do 40 marek (nominalna) na wyżywienie (od 2.400 do 3.200 franków). Gdy się weźmie pod uwagę fakt, że chleb kosztuje przeciętnie 80 fenigów a przejazd autobusem 35 fenigów, to widać jak w. eldka jest tam napięcie społeczne.

Sytuację komplikuje jeszcze istnienie konkurencyjnego rynku we wschodnim Berlinie. Porównanie stopy życiowej pracowników o obydwoich części Berlina wykazuje, że w zachodnim Berlinie mimo wszystko robotnicy żyją lepiej. Chociaż zarobki są nieco wyższe we wschodnim Berlinie (300 marek na miesiąc zamiast 200), lecz ceny są tam prawie dwa razy wyższe, a kurs marki wschodniej wynosi czwartą część marki zachodniej.

Zagadnienie pieniądza

Barażo ważnym zagadnieniem jest sprawa pieniądza. Marka zachodnich Niemiec, będąca w obgu w zachodnim Berlinie ma czterokrotnie wyższą wartość od marki wschodniej. Wobec tego różne artykuły, których ceną nominalną we wschodnim Berlinie jest dwa razy wyższa od cen zachodnich, są w rzeczywistości dwa razy tańsze dla mieszkańców zachodniego Berlina.

W chwili obecnej jednak rząd wschodnich Niemiec zaprowadził kartki na żywność i owoce, które oddał będą sprzedawane wyłącznie mieszkańcom wschodniego Berlina.

Stanowisko młodzieży

Obecnie sympatie polityczne masy berlińczyków nie przedstawiają żadnych wątpliwości. Ołbrzymia większość spośród nich jest za Zachodem, a przeciw komunistom. Nie można jednak z całą pewnością utrzymać, że będzie tak zawsze.

Bezrobocie, na jakie są skazane setki ty-

siecy mieszkańców zachodniego Berlina wywołuje brawo demoralizujący skutek. Najw. ceją na tym cierpi młodzież, której brak stałości politycznej, gdyż znała tylko świat hitlerowski, a w schodnie Niemcy czyniła wysiłki, aby ją sobie pozyskać. W ten sposób został utworzony we wschodniej części Berlina bardzo korzystny dla młodzieży system stypendiów i nauka jest dostępna dla wszystkich, z wyjątkiem tylko „elementów podejrzanych”. Również liczne są ułatwienia dla praktykowania sportu, co również przyciąga młodzież.

Pomimo wszystko jednak komunistom udało się jedynie pozyskać od 20 do 25 proc. młodzieży na własnym terytorium. Wystarczy to jednak, wobec chętności mas, do zapewnienia koniecznych kadry. W zachodnim Berlinie liczba sympatyków komunistów jest znikoma, to jednak nie oznacza, że młodzież jest gorącą zwolenniczką demokracji. Bardzo często jest ona dość obojętną.

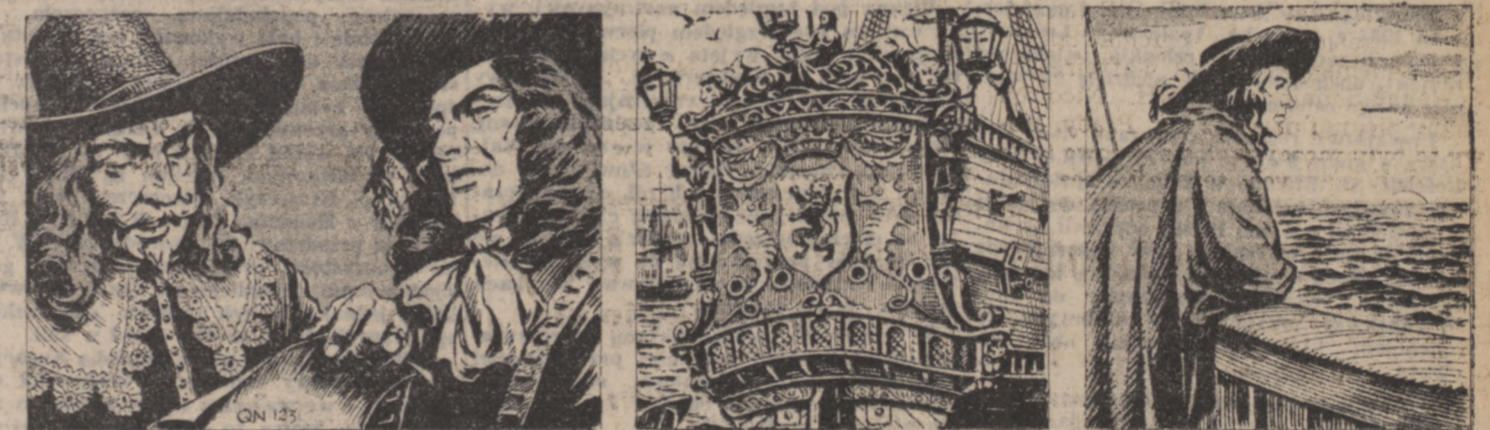
„Zjednoczenie” przeciwko Wschodowi

Polityka prowadzona w zachodnim Berlinie wcale nie wzbudza zapału mieszkańców. Jest to wypływ specjalnych okoliczności, jakie wycierają swe piętno na życie polityczne Berlina. Pomieważ socjal-demokracja utraciła bezwzględnie większość w wyborach w roku 1950, a dwie inne partie (chrześcijańska demokracja i partia liberalna) nie chciały wzięcia udziału w rządzeniu z 5 głosami większości, utworzone wobec tego „wielka koalicja” wszystkich trzech partii, jak we wszystkich rządach opartych na porozumieniu k. lku partii, tak i w zarządzie zachodniego Berlina różne przeciwnie nieraz elementy nie pozwalają na twórczą pracę. Przeprowadzając zmiany socjalistycznych reform powojennych, wywołuje ono niezadowolone u socjalistów, a pozostawiając je naraziła się na niezadowolenie liberalów. Walki te powiększają jeszcze, fakt, że rząd Berlina nie mogłby stawić czoła fatalnej sytuacji gospodarczej bez pomocy otrzymywanej z Republiki Federalnej. Władze niemieckie z Bonn żądają w zamian za to, aby polityka gospodarcza i społeczna Berlina na dostosowana była do ich polityki, co się znow nie podoba przywódcom socjal-demokratycznym z Berlina. Zarząd koalicji utrzymuje się jednak w dalszym ciągu, gdyż chodzi głównie o utworzenie wspólnego frontu przeciwko naciskowi sowietkiemu.

Ogólnie b. o. a. pozycja mocarstw zachodnich jest z punktu widzenia politycznego dość silna, a byłaby jeszcze mocniejsza, gdyby zdołano rozwiązać trudności gospodarcze.

B. I.

SKARBIEC PIRATA

(Ciąg dalszy — Odcinek nr 23)

Ze chwilę sekretarz oznajmia: — Kapitan Robert, panowie... Wszyscy powstają i ścisną kolejno dłoń dzielnego oficera. Zabiera głos najstarszy z grona właścicieli kilku żaglowców. — Ekspedycja karna przeciw piratom... Hm... — Robert zastanawia się. — Tak, Piotr Pirat krąży obecnie koło wybrzeży Salwatoru. — Zgoda — odpowiada Robert — ale powiedźcie, panowie, że postawicie swoje warunki. Wyprawa to trudna, a nie powinna być daremna... Zebrań spoglądają po twarzy Roberta, widząc jak obraz takiej wyprawy kusi go i podnieca. — Słuchamy... — Potrzebne mi będą trzy statki, w czym jeden do brzo uzbrojony. Długo trwają rozmowy; propozycje, wymagania, targi i ugody, wreszcie najstarszy kończy:

— Kapitanie Robert, proszę przedstawić nam plan całej wyprawy na piśmie, opracować wszystkie szczegóły, kosztu itp... — Najpóźniej jutro wieczorem będziecie go mieć, panowie — odpowiada Robert i opuszcza zebranie. W drodze Mija kilka dni: Pewnego ranka Amsterdam tętni podnieceniem... Oto w porcie gotowe są do wyprawy trzy żaglowce: „Gwiazda morza”, „Syrrena” i „Marsylia”... Wyprawa przeciw piratom! Imię kapitana Roberta rozbrzmiewa po całym mieście... Rozlega się głos bebnia i statki odbijają od brzożu... — Powodzenia! Powodzenia!... — woła rozkojany tłum. Na Oceanie Mija kilka tygodni... Kapitan Robert patrzy na zachodzące słońce i rozmyśla... — Piotr Pirat... Będzie to piękne spotkanie... (Ciąg dalszy nastąpi)

„Pamiętniki” Kazimierza Chłędowskiego Galicja i jej polityce przed rokiem 1914

W drugim tomie „Pamiętników” Chłędowski opisuje Wiedeń. Tym samym styłem swojoczym gwiedziarskim, który powstał swojoczym w tym tomie omawia wiedeńskie aktualności, Kresli portrety swoich polskich zwierzchników i kolegów w ministerstwie dla Galicji za ministra Ziemiałkowskiego, szkicuje sylwetki austriackich ministrów i wpływowych osobistości wiedeńskiego świata. Jakkolwiek rła polskiego ministra była ograniczona, jednakże „minister duzo dobrego robił dla kraju, bo już ten sam fakt, że każdy ważniejszy akt musiał mu być przedłożony, mitygował nienawistnych mu referatów po ministrach, aby przeciwko troche chował pazury. Ten ów był s. e. aby Ziemiałkowski się nie skarżył, aby nie poszedł do cesarza, w którym mieliśmy jedynego naszego przyjaciela”. Chłędowski, jak wielu Polaków w Galicji, wierzył w zyczliwość Franciszka Józefa dla Polaków i to złudzenie całe życie zachował.

Rzeszowa, przekład jego był bardzo dobry, spodziewano się, że zrobi wielkie wrażenie. Tymczasem „Pan Tadeusz” został dość zimno przyjęty niemiecką publicznością, za to w Polsce był on obcy niemieckim wyobraźniom, nie nie rozumiano z jego piękności — pisze Chłędowski.

W czasie jednej podróży zagranicą spotkał on nad morzem Świdziwca, który namiętnie oddawał się wędkarstwu i znał doskonale wszystkie gatunki ryb i ich obyczaj. Wielki pisarz rozprzeczający szczepuimi środkami mieszkał w skromnym pensjonacie i jadał chłady po 2, 50 fr., które sobie bardzo chwalił.

Zaloba Następuje bardzo smutny okres życia, autor „Pamiętników” z prostotą o nim opowiada. Żona stale choruje na płuca, wymaga to częstych pobytów w górach lub w ciepłych klimatach. Pomimo kuracji zdrowie jej pogarsza się z każdym miesiącem; wiedeński lekarz lekkożylnie wysyła ją, chora w ostatnim stadium do Mentony po to tylko, by była jednym polskim grobem więcej na obecnej ziemi; pani Chłędowska umiera na wiosnę 1884 r. W „Pamiętnikach” znajduje się tylko to wyznaczenie, „Czudem, że się nowe życie dla mnie zaczyna, że szczęście rodzinne, które mogłem mieć w małżeństwie przepada dla mnie na zawsze”. Istotnie pomimo gorliwych i licznych zabiegów, by go wyśwatać, pozostał wdowcem.

Na arenie publicznej W styczniu 1889 r. spadła na Austrię niepowodowana klęska — śmierć arcyksięcia Rudolfa. Spodziewano się, że państwo austriacko-węgierskie zyska w nim znakomitego panującego, który zupełnie odmieniałby dotychczasowe prądy i stanął na wysokości swojej epoki. Dla Polaków strata arcyksięcia

była niesłychanie ciężką. Okoliczności zrzuciły, że Rudolf zbliżył się bardzo do Polaków. „Po całym szeregu sprzecznych wiadomości o szlachetnym śmierci, podawano jako powód stanowiąca odmowa cesarza co do rozwodu arcyksięcia z żoną. W Mayerlingu Rudolf zastrzelił siebie, życie sobie odebrał. Nikogo oprócz nich w pokoju nie było. Arcyksiążka miała z lewej strony strażakane pół cesarza i znalazł w kieszeni mundur, który Rudolf do pozowania przywdzieł. list pisał reka kobieta. „Prosił więc Arcyksięcia z audience i oczywiście nie pozostawiając nikomu iście wręczyć go cesarzowi”. Inny malarz polski, Pochwalski, malował portret cesarza.

Ministerstwo Kazimierza Badenego trwało od września 1885 do grudnia 1897, premiejstwo to nie było synkura, br rządby monarcha, która stanowiła zlepek różnych narodowości i kierunków przedstawiały wielce skomplikowaną sztukę. Przy tym Baden miał dość stonki wiedeńskiej i język niemiecki posiadał w średnim stopniu. Minister prezydent był dobrze widziany na dworze, cesarz powiedział: „Wszystkie mnie opuszczają, na jednych jeszcze liczę Polaków” — „Prawde rzeczą cesarz powiedział” — pisze Chłędowski — bo Niemcy ciągną do niemckiego państwa, Czechy do Rosji, Włochy z Irredentami do Włoch, południowi Słowianie zarażeni są panstwistwianą agitacją, jeden Polacy kontenci ze swego losu. Toteż to rzeczy nie w smak Rosjanom”.

Badeni uprzejmością i dobrym humorem jedną sobie ludzi, rozmawiał przyjaźnie nawet z przeciwnikami politycznymi. Chłędowski opowiada następującą historię: „Gdy raz w komisji budżetowej nie było kompletu, swolach (Badeni) z usmiechem na jednym ze swoich przeciwników zajętych rozmową w sąsiednim pokoju: „Chodź Pan, chodź; potrzeba jednego głosu przed rządami”. Posel się rozszalał, przyszedł i dał wprawdzie głos przeciw rządowi, ale nie mógł być n. e. przyjął cięciem wesolego ministra”.

Dom Badenich był istotnie polskim, na ślubie córki premiera, krewny, ksiądz Badeni wygłosił długą mowę po polsku. Odczyt Niemcy biadali ponie: „do czego to w Wiedniu došlo, aby na ślubie córki mi-

ministra prezydenta mówiono od ołtarza po polsku”. „Przez półtora roku — pisze Chłędowski — powodziło się Badenowi w Wiedniu wyborne... Na wiosnę, koniec 1897 r. stosunki psuły się znacznie, ludzie mu coraz mniej wierzyc zaczęli. Niemcy spostrzegli, że im co innego mówi, a co innego działa”. Nie mieckie gazety pisały o jego „chwijności w decyzji i wprost wyrażnej bezplanowości”. Cesarz w dalszym ciągu sprzął Badenemu, o konstrukcji w stosunku do rządu pow. edział: „To wszystko jedno, kto jest ministrem, czy Badeni, czy kto inny, oni będą przeciw mnie robić opozycję”.

W listopadzie 1897 r. Chłędowski pisze: „Takiej konstelacji jak dzisiaj, jeszcze w Austrii nie było. Po wyborze Dawida Abrahamowicza na prezydenta Izby, jest minister spraw zagranicznych Polak, ni minister prezydent Polak, minister finansów Polak, i prezydent Izby Polak, ale nie powiem, żeby stanowisko Polaków w Austrii było działają silniejsze jak kiedykolwiek... Niekiedy posłowie polscy, jak prof. Milewski, Paweł Sapieha narzekali na Badenego za jego „nieznajomość sytuacji”, są zdania, że teraz dojdzie do rewolucji... „Niech żyj rewolucja” padło po raz pierwszy z ust lewicowego posła, Wolffa, który poprzednio na posiedzeniu Rady Państwa ubliżył Badeniemu. Ten ostatni, za porozwoleniem cesarza, wywazał Wolffa na posiedzenie i był lekko ranny, 25 listopada 1897 r. Badeni podał się do dymisji, cesarz dał dymisję całemu gabinetowi. Chłędowski kończy ten rozdział filozoficzną uwagą: „Powiadają o mówcach: kto głośno zaczyna, cicho kończy!” To powiedzenie dałoby się zastosować do Badeniego”.

Pod datą 23 listopada 1898 r. znajdujemy w „Pamiętnikach” następującą notatkę. „Z biura pol'ycznego Min. Spraw Wewn. dowiedzialem się, że na powracającego ze Wschodu cesarza Wilhelma przygotowywano atentat (zamach) w Pola. Atentatu tego nie wyśledziła policja austriacka, ale niemiecka i ta dopiero zwróciła na to uwagę tutejszych władz”.

W ministerstwie Clary w 1899 r. Chłędowski zostaje ministrem dla Galicji. O tym podamy w następnym artykule. Sarmata

II. „Pamiętników” przedstawione są dokładniej zarówno pod względem fizycznym jak umysłowym i moralnym. Chłędowski jest sumiennym, literackim portreciście, wszystko co sam zauważył, czego się dowiedział skrzętnie notuje. Czyny to i niedwie zę ścisłością przyrodnika opisującego badane okazy. Wkradają się tam pomiedk z konieczności szczegóły z osobistego życia tych ludzi, skandale, dzieje miłne, sercowe kolizje, zaawidzenie ambicje, zawiści i intrzygi. Zakrawa to na plotki (co Chłędowskiemu zarzucają) ale ta jego drobnażagowosc daje bardzo pełny i nie reżuszowany obraz ówczesnego społeczeństwa, tych wszystkich światła i ciemności i jakich składała się zborowoc życie. W każdym razie Chłędowski, kronikarz swojej epoki, nie zaniedbuje nigdy podkreślić zalet i zasług portretowanych przez siebie ludzi, niezależnie od wyznania, narodowości, przekonań politycznych, środowiska. Każdy prawy charakter, każda działalność bezinteresowna, mająca dobro kraju na względzie podnosi i wysoko szacuje. Ale też wad, braków, niedoręczności, błędów i samolubstwa nie osłania, nie oszczędza. Sumiennosc i dokładność z jakim przedstawia współczesnych Chłędowski stosuje też do siebie i chociaż „Pamiętniki” przeznaczone są do druku, opowiada szczerze o sobie, o swoim osobistym życiu, o niedostatkach finansowych, o przychylności lub nieprzychylności zwierzchników, o zbech lub dobrych stosunkach z kolegami, o obawie stracenia posady lub nie dojdęcia nigdy do wyższego stanowiska. Mając 49 lat nazywa siebie „podstarzałym biurokrata”!

Przynależa trzeba by wszystkie zakulisowe historjki opowiedziane są językiem salomonowym; z pod pióra Chłędowskiego nie wyszedł ani jeden nieuczynny żart, jaskrawy, drastyczny szczegół lub nieprzystojne słowo. Minister był zbyt wrażliwy na piękno, by nie pozostać esteta i w stylu!

Swoi i obcy Z pośród osób z którymi zetknął się autor „Pamiętników” w Wiedniu należy wymienić przede nam znane nazwiska jak: Kruszczycki, Fruk, Wadysław Mickiewicz, który przyjechał do Wiednia na Kongres literacki, O. W. Mickiewicz-czy pisze: „Wysoki, z dużą, czarną

Wszystkie osoby z którymi zapoznaje nas,

Październik

21

Wtorek

Stońce Księżyc zach. 6.21 - 16.48

Dziś: Urszuli, Jutro: Korduli, Pojutrze: Seweryna

Opłata za "Narodowca" wynosi: Na okres jednego roku fr. 3.100. 6 miesięcy fr. 1.600. 3 miesięcy fr. 840.

ECHA DNIA

Pan Nixon, kandydat na wiceprezydenta Stanów Zjednoczonych, podczas swej sławnej mowy, w której odpowiadał na zarzuty niewyłączenia się z funduszy wyborczych, oświadczył m. in., że ma 38.000 dolarów długu.

Skoro pan Nixon przyznał się, musiał doskonale zdawać sobie sprawę, że jego rodacy nie wezmą mu tego za złe. Tak też jest w istocie. Pan Nixon dodał bowiem, że na dług składają się raty za nabyty niedawno dom, Amerykanie zrozumieli p. Nixona. Dlatego, że każdy z nich ma jakis raty do zapłacenia. Ten "wyplaca" lodówkę, inny samochód, jeszcze inny kajak, maszynę do szycia, aparat fotograficzny itd.

Ameryka żyje na raty. Co więcej, ten tryb życia zdradza wyraźne tendencje do objęcia wszystkich dziedzin. Nadmiar produkcji sprawia, że każdy kupiec czy fabrykant z radością oddaje towar klientowi, zgadza się na spłatę ratami, byle ruch był w interesie.

Jak potężnym jest system sprzedaży na raty w Stanach Zjednoczonych, świadczy fakt, że gdy w czerwcu br. odwołano zakaz sprzedawania samochodów, aparatów telewizyjnych, sprzętu kuchennego i mebli na raty, w ciągu siedmiu tygodni obroty wzrosły w sklepach o dwa miliardy dolarów. W końcu lipca br. ogólna suma obrotów w sprzedaży na raty osiągnęła w USA 14 i pół miliarda dolarów. Cibrzyni ta łatwość kredytu świadczy o potężnych zasobach producentów amerykańskich. Nie brak tu także ryzyka, ale nad systemem góruje przede wszystkim chęć zwiększenia obrotów i wytwórczości.

Dłatego nawet kandydat na prezydenta nie wstydzi się przyznać, że winien jeszcze raty za dom.

Co kraj, to obyczaj! J. U.

Thorez ma powrócić do Francji z początkiem listopada

PARYŻ. — Według niektórych informacji podanych przez prasę paryską, powrót Maurice Thoreza, do Francji przewidziany jest na początek przyszłego miesiąca.

W dniu 7 listopada Thorez ma przemawiać publicznie. Inne doniesienia mówią również, że w tym samym czasie nastąpi reorganizacja partii komunistycznej we Francji.

Rozpisanie pożyczki na odszkodowania wojenne

PARYŻ. — W czasie spotkania z delegatami komisji senackiej dla spraw odbudowy, premier Pinay zapewnił ich, że upoważni "Kasę Autonomiczną dla odbudowy" do rozpisania wkrótce pożyczki w wysokości 15 miliardów fr. Pożyczka ta będzie przeznaczona na odszkodowania wojenne.

Wieści z Polski

Szkolnictwo wyższe pod reżimem warszawskim

W roku szkolnym 1951/52 było w Polsce 83 wyższych uczelni, a mianowicie: 8 uniwersytetów (Warszawski, Jagielloński w Krakowie, Poznański, Wrocławski (w 1952 r. nazwany im. B. Bierut), im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Łódzki, oraz prywatny Katolicki Uniwersytet Lubelski (KUL)); 6 politechnik (Warszawska, Gdańska, Łódzka, Śląska im. Wincentego Pstrawskiego w Gliwicach, Wrocławska, oraz Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie); 3 wyższe szkoły inżynierskie (w Poznaniu, Szczecinie i Częstochowie); 10 wieczorowych szkół inżynierskich (w Łodzi, Krakowie, Poznaniu, Radomiu, Bydgoszczy, Białymostku, Warszawie, Katowicach, Gdańsku i Wrocławiu); 10 akademii medycznych (w Krakowie, Wrocławiu, Łodzi, Białymostku, Warszawie, Poznaniu, Gdańsku, Lublinie, Pomorska Akademia Medyczna w Szczecinie, oraz Śląska Akademia Medyczna w Rokitnicy pod Bytomiem); 4 wyższe szkoły rolnicze (w Olsztynie, Poznaniu, Wrocławiu oraz Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie); — ponadto istnieje Wydział Weterynaryjny na Un. Jagiellońskim w Krakowie, oraz Wydział Rolny i Wydział Weterynaryjny na Un. im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie;

10 wyższych szkół ekonomicznych (w Krakowie, Poznaniu, Łodzi, Katowicach, Wrocławiu, Częstochowie i Szczecinie, Szkoła Główna Planowania i Statystyki w Warszawie, Szkoła Główna Służby Zagranicznej w Warszawie oraz Wyższa Szkoła Handlu Morskiego w Gdyni); 6 wyższych szkół pedagogicznych (w Warszawie, Łodzi, Krakowie, Gdańsku-Wrzeszczu, Wrocławiu i Katowicach); 7 wyższych szkół muzycznych (w Poznaniu, Warszawie, Krakowie, Łodzi, Wrocławiu, Katowicach i Gdańsku-Sopocie); 7 wyższych szkół plastycznych (w Łodzi, Katowicach, Poznaniu, Wrocławiu, Gdańsku-Sopocie oraz Akademia Sztuk Plastycznych w Warszawie, Państw. Wyższa Szkoła Aktorska w Łodzi i Katowicach); 1 Wyższa Szkoła Filmowa w Łodzi; 4 wyższe szkoły wychowania fizycznego (w Warszawie, Wrocławiu, Krakowie i Akademii Wychowania Fizycznego im. gen. Karola Świerczewskiego w Warszawie); 3 Wyższe Szkoły Prawnicze im. Teodora Durzeja w Warszawie; 3 akademie wojskowe (Akademia Sztabu Generalnego im. gen. Karola Świerczewskiego, Wojskowa Akademia Techniczna im. gen. Jarosława Dąbrowskiego oraz Akademia Wojskowo-Polityczna im. Feliksa Dzierżyńskiego).

Przytoczony powyżej wykaz wyższych szkół w Polsce wskazuje na wprowadzanie coraz to szczególnej specjalizacji już w samych uczelniach. Szczególną rolę odgrywa przedmioty ideologiczne, przede wszystkim podstawy marksizmu-leninizmu, które po raz pierwszy wprowadzone zostały do programów wszystkich uczelni w ub. roku akademickim.

Rekrutacja młodzieży na wyższe uczelnie

W systemie komunistycznym bardzo ważną rolę odgrywa "wprowadzenie na wyższe uczelnie najzdolniejszej i najlepiej przygotowanej młodzieży pochodzenia robotniczego, chłopieskiego i z inteligencji pracującej oraz skierowanie jej na wydziały zgodnie z faktycznymi zdolnościami i zainteresowaniami". O dopuszczeniu kandydata na studia do zdawania przed wszystkich jego poprzednia działalność polityczna. Musi on przedstawić Komisji Rekrutacyjnej odpowiednie zaświadczenie czy też list polecający bądź komunistycznego Związku Młodzieży Polskiej, bądź też tzw. Towarzystwa Przyjaciół Polsko-Radzieckiej, bądź też innej organizacji komunistycznej.

Zrzeszenie Studentów Polskich

Założono 18 kwietnia 1950 roku na Kongresie Studentów Polskich jednolitą, zawodową organizację studentów p.n. "Zrzeszenie Studentów Polskich" (ZSP). Ma ono "skupić w swych szeregach młodzież akademicką bez różnicy pochodzenia społecznego, wiar religijnych i poglądów politycznych". Pisał Zenon Wróblewski — zjednoczyć studentów w patriotycznym wysiłku współdziałania w realizacji planu 6-letniego... jeszcze silniejszymi więzami przyjaźni, braterstwa i solidarności ze "wsparcia młodzieży radzieckiej i państw demokratycznych, z walcząca o suwerenność swych krajów i prawo do wolnego życia młodzieży krajów kolonialnych i kapitalistycznych". Zrzeszenie Studentów Polskich przejęło zadanie tak bratnich Pomocy, jak i wszelkich kół naukowych. Akademicki Związek Sportowy stał się autonomiczną sekcją Zrzeszenia. ZSP jako organizacja zawodowa wszedł również do Centralnej Rady Związków Zawodowych.

Pod dyktando reżimowej biurokracji

Z Katowic jedno z pism reżimowych podaje następujący wynym obrazek: Biadaku — szepelał dręcącymi wargami pani Magda — wręć znowu. — Znowu, znowu. Ale powiedzieli, że już działa na pewno. Pan Apolinary oglądał jeszcze raz skierowanie do lekarza rejonowego w Pitorowicach Śląskich, starając się odgadnąć jego wielką tajemnicę. Lecz pomięta ćwiartka papieru nie mówiła nic ponad to, że badania ma dokonać Oddział chorób skórnych szpitala przy ul. Francuskiej. Pojechał więc na Francuską.

Stary portier o zaszuszonej twarzy, z dużymi okularami na wydużonym nosie długo oglądał skierowanie, po czym spojrzał na wiszący na ścianie dyktando zegar i powiedział: — Trzeci pawilon, parter, drugie w lewo. Pan Apolinary odetchnął głęboko, wyszeptał "nareszcie" — na co portier mrknął "co proszę" — i ciężkim krokiem sunął do przodu, utrzymując aleją szpitalną. Wszedł do trzeciego pawilonu i nieśmiało zapukał na "drugie w lewo". — Tak, to tutaj, ale lekarz przyjmuje dopiero o 11-tej. — To nie ja poczekam — zaproponował pan Apolinary, dla którego trzy godziny czekania — wobec straconych już trzech dni — były co najmniej fraszką. O 11-tej wszedł do izby zgłoszeń. — Ja tu... do badania — rzeki podając skierowanie. — Też dobrze! Kto tu pana skierował? To na Świerczewskiego.

Trudno — pódję wobec tego na Świerczewskiego — pomyślał pan Apolinary. I poszedł. W ośrodku przy Świerczewskiego powiedzieli, że ośwem, badamy ale... lekarz będzie o 14-tej. — Na szczęście pan Apolinary miał stalowe nerwy, więc grzeźnięcie podziękował za informację i czekał. Czekał po to by o 14-tej dowiedzieć się, że Piotrowice należą do szpitala w Bogucicach, więc tu badać nie możemy, itd, itd.

Wszystko ponad normę

Warszawa. — Prasa reżimowa donosi, że metoda Mieczurina wyhodowano kapustę, której główka ma 1 metr średnicy, a pomidory ważą kilogram sztuka! Gruski tzw. "klapsy" mają średnicę 20 cm, a jabłka nie mieszczą się w obu dłoniach!

Wystawa obrazów w Radomiu

W salach muzeum w Radomiu otwarto wystawę malarstwa polskiego II połowy ubiegłego i początków bieżącego stulecia. Wystawa obejmuje ponad 100 obrazów, wśród nich dzieła Matejki, Chełmońskiego, Giermskich, Malczewskiego, Wyspiańskiego, Wyczółkowski i innych.

Malarki polskie w okresie rozbiorów Polski

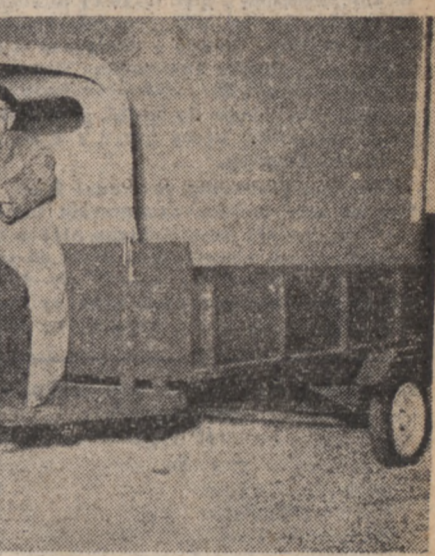
Sp. prof. Zygmunt Batowski pozostawił prace o malarkach polskich w okresie rozbiorów Polski czyli za panowania Stanisława Augusta. Malarstwo to zasługuje na uwagę, choćby dlatego, że mamy do czynienia z kobietami. Oweżsame kobiety to nie dziśsijsze zrównane w prawach z mężczyznami. Nie do pomyslenia wówczas było, by kobieta była posłem, ministrem czy ambasadorem. Tak i te malarki to odważne kobiety, które śmiało wdaryły się do sztuki, do życia artystycznego, nie chcąc być niczym gorzszym od swych wielkich małżonków. Poprzedniczki swe, jeszcze odważniejsze, miały one w kobiecatach-malarkach, o których wspomina we wstępie Batowski. Taka Anna Charczewska, bratanka biskupa Ignacego Krasickiego to podobno "pierwszą rodzimą ilustrator". Swemu stryjowi-pociecie pięknie ilustrowała "Monomachie" dając ciekawe i ładne obrazeczki barwnie ilustrowane żywym utwór. Strój w fiolietach był chyba zadolowny. Żyła niestety niedługo, bo 44 lat. Przeżywała i na Podkarpaciu i w Warszawie, w Warszawie i Brandenburchu, Saksonii i we Włoszech. "W biskupiej siedzibie stryj ujawnił się jej zdolności artystycznej". Podnój, choć — jak twierdzi Batowski — niezbyt utalentowaną artystką, była Anna Rajecka. We Francji wstąpiła w związek małżeński i we Francji pozostała do końca życia. "Ne ukrywała polskiści nowa obywatelka Francji, swego polskiego nazwiska nie pozwęcała dla nowego oficjalnego". Za tymi malarkami idą inne: Miłczyńska, Weronika Paszkowska (która pozostawiła miniatury podobizn Kościuszki i ks. J. Poniatowskiego), Fryderyka Bacciarrelli, żona Marcjela, Niemka i ich dwie córki, które "pod wpływem oddziaływania Warszawy wrosły w kulturę polską", następnie Marianna i Cecylia Merlini — córki architekta królów polski Dominika Merliniego. Z udzieleniem związanych z galerią St. Augusta ciekawa postać jest Francuska Elisabeth Vigé-Lebrun. Pisze Batowski, że "złotnęła się osobliwie z królem jako malarka". Pani Elżbieta zostawiła dwa portrety St. Augusta. Pośmiertne studium prof. Batowskiego, oddosiło mało znane zagadnienie i dorzuć garść cennych uwag do wiedzy o czasach Stanisławowskich.

Odezwa do wolnych Polaków w świecie

Jeden z największych poetów i myślicieli polskich Cyprian Norwid spoczywa od kilkudziesięciu lat we wspólnym grobie wygnañców na cmentarzu Wielkiej Emigracji w Montmorency pod Paryżem. Nie doceniony za życia, nie złamana ani wygnaniem, ani nędzą, ani brakiem zrozumienia u swoich, zmarły w przytulku św. Kazimierza w Paryżu, Norwid przywrócony został przez Zenona Miriamia Przemyskiego poezji i kulturze polskiej. Komitet zawiązany w Paryżu na wiosnę 1952 r. wezwał wolnych Polaków, rozproszonych po świecie, do składania ofiar na budowę nagrobka, który będzie pierwszym holdem społeczeństwa dla jednego z największych synów Polski. W wyniku tej akcji, popartej przez prasę, a zwłaszcza tygodnik literacki w Londynie "Wiadomości", projekt doszedł do skutku. Poetycki artysta-rzeźbiarz Kazimierz Węglowski, i odsłonięciu przez Ambasadora Kajetana Morawskiego w imieniu władz Rzeczypospolitej odbędzie się dnia 1 listopada 1952 r. o godzinie 15-jej na cmentarzu w Montmorency. Tegoz dnia o godz. 11 rano w kościele polskim w Paryżu odprawione zostanie nabożeństwo żałobne za duszę Cypriana Norwida. Pragniemy, aby złożenie holdu wielkiemu poecie stało się manifestacją wolnej kultury w chwili, gdy Naród znosi narzuconą mu obcą przemoc, a w duszach Polaków trwa walka nieustanna o wierność ideałom, jakim Norwid służył życiem i twórczością. Zapraszamy na tę uroczystość wszystkich wolnych Polaków, Związki, Stowarzyszenia, Prasa. Nasza obecność 1-go listopada w Montmorency u grobu Poety i zjednoczenia w miłości Ojczyzny będzie tym żywym pomnikiem, jakiego pragnął Cyprian Norwid, i przyczyni się do odniesienia w naszej duchowej walce pełnego zwycięstwa. Paryż, 15 października 1952 r. Komitet: Kajetan Morawski, Franciszek Pułaski, Konstanty Brandel, Maria Czapyska, Z. Dygat, Wierczyński, Gercville, Bohdan Gajewicz, Irena Gąsawska, Bronisław Monkiewicz, W. Nowosad, Jan Szymański

Samochód ciężarowy na 3 kółkach

Na ostatniej wystawie samochodowej w Paryżu (Porte de Versailles), znajdowała się między innymi ciężarówka "Utilear". Samochód ten wyposażony jest w trzy koła i może skręcać w miejscu pod kątem 90°. Skrzynia ładowna znajduje się załedwie 55 cm od ziemi. Ciężarówka ta przeznaczona jest specjalnie dla dostaw w mieście. (Foto: Record)

Zmiana długości fal radiowych

Paryż. — Nowa silna radiostacja w Alloues rozpoczęła swą działalność w dniu 19 października bież. r. Nadaje ona program radiostacji "Paris-Inter". Na skutek działalności tej nowej stacji oraz radiu w Strassburgu, miałyby nastąpić pewne zmiany w długości fal.

379, zamiast 422, Rennes na 445, zamiast 379; Strassburg na 235, zamiast 259. Jeżeli chodzi o program "Chaîne Nationale", to Marsylia będzie nadawała go na fal 422, zamiast 218, a Strassburg na fal 259, zamiast 235.

Budżet b. kombatanów uchwalony przez komisję

PARYŻ. — Komisja finansowa Zgromadzenia Nar. uchwaliła wydatki na byłych kombatanów, wynoszące 76 miliardów fr., wobec 65 w roku budżetowym 1953. Podwyżka dotyczy głównie pensji dla inwalidów wojennych.

Na skutek śmierci 2 tragarzy wyprawa na Everest została opóźniona

KATMANDU. — Dr. Gabriel Chevalier, kierownik wyprawy szwajcarskiej na Everest, podał do wiadomości, że wspinaczka na szczyt została opóźniona na skutek ulęwnych deszczów oraz śmierci 2 tragarzy. Wyprawa rozbiła obóz na wysokości ponad 5.500 m.

Jaskółki z Wschodniej Francji przewieziono samolotem do Afryki

NANCY. — Niedawno donosiliśmy, że grupa Austriaków zapoekowała się jaskółkami, które zaskoczone wczesnymi chłodem, padły z zimna. Jak wiadomo wiele tych ptaków zostało przewiezionych samolotami do Triestu, skąd poleciały już o własnych siłach do ciepłych krajów.

Napad terrorystów tuniżyjskich na szkołę francuską

TUNIS. — Grupa młodych terrorystów tuniżyjskich, w wieku od 15 do 30 lat zatakowała w piątek szkołę francuską. Kilku uczniów tej szkoły zostało w czasie lekcji wychowania fizycznego obrzuconych kamieniami. Dyrekcja szkoły zamknęła natychmiast bramy budynku, ale napastnicy wylamali ją i wdarli się do wnętrza, śpiewając hymn nacjonalistyczny.

Dzokej zabił się w czasie wyścigów

PARYŻ. — W czasie wyścigów w Autenil spadł z konia przy przejściu przez przeszkodę słynny dzokej paryski, Robert Bates. Na 10 tysięcy gonów, w których wziął udział w swym życiu, Bates wygrał 1.000.

Urodziła dwudzieste dziecko

BAR-le-DUC. — Pani Gaston Colin, z Brillou en Barrois (Meuse) urodziła dwudzieste z kolei dziecko. Rodzina ta jest uważana za najliczniejszą we Francji. Państwo Colin mają 9 synów i 11 córek. Wszystkie dzieci żyją i cieszą się doskonałym zdrowiem. Najstarsza córka ma lat 23, jest zamężna i ma czworo dzieł.

Przygody Rafała Pigulki

Rafał posadę ma w Afryce; Jest z nim też jego przyjaciel.

W jakimś biurze przy fabryce Pracują (przećcie ich znać).

Upał. Zaduch. Sposób na to?

Co godzinę się zmieniają.

Aby kręcić wentylator.

Tak się uczajem ochładzają..

MIŁOŚĆ ZWYCIEŻA NIENAWIŚĆ

Nora stała uśmiechnięta na miejscu. Dawno szukała Adelajdy która w tajemniczy sposób znikła po owym mornerstwie. Nora nie próżnowała przez ten czas. Gdy tylko wydosłała się ze szpitala, poczęła wdrować po wszystkich lokalach zbójcekich, by tam spotkać Adelaidę. Nikt nie mógł podać Norze szczegółowych informacji, które mogłyby ułatwić jej pracę. A tu nagle niespodziewane zetknięcie się. Nora Lanc była zadolowna z tego przypadku. Była już bliska rezygnacji, nie wierzyła, że potrafi odnaleźć znie-nawidzonego wroga. Była przekonana, że Adelajda opuściła Berlin i ukryła się w innym mieście. Obecnie nadarza się doskonała okazja by załatwić porachunki. Nie wykmnie się już obecnie. Wnet

ciółką i prawi jej komplementy. Adelajda nie mogła pojąć sensu tych słów. Mechanicznie powtórzyła za Norą: — Dzieliłmiś wspólny los. Nora uśmiechnęła się ironicznie, ale w tej samej chwili nawiedził ją atak kaszlu, który zdusił w zarodku ten uśmiech. — Razem żyliśmy, czasami lepiej, czasami gorzej, tak jak to zresztą bywa w większości ludzi. Nie mam do ciebie specjalnej urazy. — Jestem zadowolona, żeś mnie posłała na odpoczynek do szpitala, w owej chwili, gdy nas Leon opuścił. Adelajda przyknęła na chwilę oczy. Czula, że nogi odmawiają jej posłuszeństwa. Nora Lanc grała nadal swą komedię i ze spokojnym sumieniem, jakby nigdy nie było zaszło, kontynuowała: — Nie mogę sobie przypomnieć żadnych szczegółów co do naszego ostatniego zetknięcia się. Nagle ni stąd ni zowąd znalazłam się w miękkim łóżku niepościelonym łóżku w pięknym gmachu szpitalnym. Chyba często mnie odwiedzałaś ale nikogo do mnie nie wpuszczałaś. Taki był zresztą nakaz lekarza. Adelajda poczęła wierzyć, że Nora Lanc mówi szczerze. Widocznie nie zdaje sobie dokładnie sprawy z całego przebiegu owych wydarzeń.

Choroba pozbawiła ją pamięci, skryła w cieniu ostatnie wspomnienia. To jest zupełnie możliwe zresztą. Adelajda postanowiła również uduwać: — Naturalnie byłam kilkakrotnie w szpitalu ale z każdym razem oświadczałam mi, że nie można się z tobą zobaczyć. Byłam więc zmuszona zrezygnować z wizyty i dlatego właśnie przestałam przychodzić. — O, ja długo chorowałam, ale stan mego zdrowia polepszał się z dnia na dzień. Z niecierpliwością czekałam na tę chwilę w której będę mogła wstać z łóżka i opuścić lokal szpitalny. Gdy tylko mnie wypisano, wnet pobiegłam do ciebie, do tej piwnicy w której mieszkaliśmy ale cię tam nie zastałam. — Wyprowadziłam się z tamtej wilgotnej dziurny, obecnie mieszkam na północnym przedmieściu, w małej szopie. Jest mi tam bardzo wygodnie. — Czy przyjmiesz mnie, jako współniczkę do twojego mieszkania, ma droga, Adelajdo? Adelajda spojrzała z przerażeniem w oczy Nory. Coś wewnątrz jej szeptało, że pod tym płaszczkiem przyjaźni kryje się fałsz i zdrada. Instynktownie to wyczuwała, a jednak nie śmiała odmówić towarzyszce, albowiem obawiała się jej piekielnej mściwości. (Ciąg dalszy nastąpi)

495) (Ciąg dalszy)

